789/08

Den 18. februar 2008 blev i sag nr. 71.774:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xxx xx xxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved sin repræsentant - Rådgivningsfirmaet Fuld Valuta ApS - over selskabets afvisning af at yde bidragsfritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Selskabet har afvist at yde bidragsfritagelse og udbetale invalidesum/-pension med henvisning til, at det ikke findes godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med halvdelen eller to tredjedele, inden dækningerne ved invaliditet - bortset fra den reducerede børnepension - bortfaldt den 28/2 2003 på grund af overgang til hvilende medlemskab (fripolice).

Klageren, der er født i 1953, fratrådte pr. 1/3 2002 den pensionsgivende stilling, hvorfor selskabet i april 2002 tilskrev klageren. Af denne skrivelse fremgår:

> "Vi har fået oplyst, at du er fratrådt din stilling. Derfor er du nu bidragsfrit dækket i Industriens Pension fra den 1. marts 2002.
>
> Det betyder, at du bevarer din ret til summer og pensioner ved invaliditet og dødsfald og sum ved kritisk sygdom, selvom din arbejdsgiver ikke længere indbetaler pensionsbidrag til Industriens Pension.
>
> Det fremgår af dit Pensionsbevis, hvilke ydelser du kan få ret til ved invaliditet og dødsfald.

> Din bidragsfri dækning ophører senest den 28. februar 2003.
>
> Du kan vælge selv at indbetale pensionsbidrag nu eller inden, den bidragsfri dækning ophører.
>
> Hvis du ønsker at indbetale pensionsbidrag for egen regning nu, får du her en blanket, som du kan sende til os. Hvis du vil vente med at indbetale pensionsbidrag, sender vi en ny blanket til dig, inden den bidragsfri dækning ophører."

Klageren reagerede ikke på henvendelsen, hvorfor selskabet igen i februar 2003 rettede henvendelse til klageren. I denne skrivelse hedder det:

> "Du bliver hvilende medlem, fordi din bidragsfri dækning ophører den 28. februar 2003.
>
> Det betyder, at nogle af dine forsikringsdækninger bortfalder, mens andre bliver nedsat, fordi der ikke længere indbetales pensionsbidrag. Du er velkommen til at kontakte os, hvis du ønsker yderligere information om dine dækninger.
>
> Du får et Pensionsbevis, hvor du kan se de pensioner, du kan få ret til som hvilende medlem.
>
> Du kan vælge selv at indbetale pensionsbidrag for egen regning. På den måde kan du bevare retten til ydelser, du havde, da du var i arbejde, og eventuelt fortsætte opsparingen til din pension.
>
> Hvis du ønsker at indbetale pensionsbidrag for egen regning, får du her en blanket, som vi beder dig sende til os inden 28. februar 2003."

Af det vedlagte pensionsbevis fremgår, at pensionsordningen efter overgang til hvilende medlemskab alene giver ret til børnepension i tilfælde af invaliditet.

Klageren reagerede heller ikke på denne skrivelse, hvorfor dækningerne ved invaliditet - bortset fra den reducerede børnepension - bortfaldt den 28/2 2003.

I maj 2005 modtog selskabet en af klageren underskrevet "Ansøgning om helbredsbetingede ydelser". Det fremgår af ansøgningsskemaet, at klagerens uarbejdsdygtighed skyldes en diskusprolaps, og at han havde første sygedag den 18/10 2002. Endvidere fremgår det, at han fik tilkendt førtidspension med virkning fra den 1/5 2005.

Til brug for sagens behandling modtog selskabet efterfølgende diverse lægelige akter m.v.

Af en af Arbejdsskadestyrelsen indhentet speciallægeerklæring af 4/10 2004 fra speciallæge i neurologi K.R. fremgår bl.a.:

"**Uddannelse og erhvervsanamnese**
7. klasse folkeskole i Tyrkiet.
Arbejdede som landmand på familiens gård frem til 1975. Været værnepligtig i 18 måneder.
1975, kom til Danmark. Har arbejdet som ufaglært tømrer i 1-2 år, hvorefter han tog svejsekursus og arbejdede som svejser de næste 7 år. Var slagter på akkord på fabrik sv.t. S.H. i 2-3 år.
Ledig i et halvt år. Igen ansat som svejser frem til nu.
Har haft en del tungt løftearbejde i Danmark, men årene som landmand i Tyrkiet var ikke rygbelastende.
…
Ulykkens art og det umiddelbare efterforløb
D. 17.10.02 skulle OC løfte en gasflaske på ca. 90 kg's vægt sammen med en kollega. De tog fat i gasflasken og løftede den. Skulle bære den hen til en bil. Idet de har løftet flasken op og skal til at gå, glider OC i mudder på jorden. Han slipper flasken. Hans kollega slipper også flasken, der falder ned på jorden. OC falder mod hø., men retter op, så han ikke lander på jorden. Mærker med det samme smerter i hø. lænd, men arbejder videre. Næste dag kan han ikke komme ud af sengen pga. voldsomme lændesmerter. Bliver sygemeldt og får smertestillende af egen læge.
Efter 14 dage i hvile derhjemme kommer der smerter ned i hø. ben med nedsat følelse på ydersiden af hø. lår og skinneben og styringsbesvær af benet, når han skal gå på trapper i form af, at han skal tage fat med hånden og løfte ved knæet, når han skal både op og ned af trapper. Ingen vandladningsgener.
Efter 1 1/2 måneds sygemelding kommer OC til fysioterapi uden effekt.
Efter 3 måneder går det bedre og han raskmelder sig, men smerter er ikke helt væk. Han genoptager arbejdet. Over de næste 8 måneder er der en jævn forværring i intensiteten af rygsmerter med udstråling til hø. ben og OC bliver sygemeldt i efteråret 2002. Har været sygemeldt siden.
Kommer til kiropraktor uden effekt.
Ryglæge i O. henviser til skanning på R. Sygehus, som sidst på sommeren 2003 viser en diskusprolaps i lænden (lateral hø. L3/L4 prolaps). OC henvises til neurokirurgisk vurdering, som foretages på G. Sygehus januar 2004, hvor OC tilbydes operation for sin diskusprolaps. I første omgang afslå han tilbud om operation, men i maj 2004 er han blevet opereret på G. Sygehus uden sikker effekt på gener.
Efter operationen er ikke givet genoptræning, herunder ikke rygskole. OC gør daglige rygøvelser, som han har fået udleveret fra sygehus.
Af smertestillende er givet gigtmedicin (Ibumetin), som gav maveproblemer. OC er derfor skiftet til Panodil.

Smerterne fra ryggen til benet med føleforstyrrelser og styringsbesvær af ben ved trappegang har været uændrede fra maj måned og frem til nu.

Ifølge akter har OC i januar 2003 smerter i hø. arm, som forsvinder i ferier og vurderes at være udtryk for belastning. OC husker ikke at have haft ondt i armen, men de sidste 2-3 måneder har han intermitterende haft soven af hele armen og er i færd med at blive undersøgt via egen læge, der har givet piller, der ikke hjalp. Har ikke smerter i armen og kan styre den med god kraft.
…

Konklusion

…

OC's sygehistorie og den objektive undersøgelse er forenelig med, at OC's smerter i lænden med udstråling til ben er en følge af diskusprolapsen i lænden, hvor der er givet relevant behandlingstilbud, som ikke kan suppleres. OC har ikke haft ryggener før uheldet og traumet er af en sådan art, at det er mit skøn, at OC med stor sandsynlighed har pådraget sig diskusprolapsen ved hændelsen i oktober 2002.

Føleforstyrrelserne i hø. arm er med ukarakteristisk fordeling ved den objektive undersøgelse og de kan være led i muskulære gener som følge af kronisk smertetilstand.

Pga. meget betydelige smerter, hvor OC's funktion i hverdagen stort set består i at ligge på sengen derhjemme, er det mit skøn, at OC har en så svær funktionsnedsættelse, at hans erhvervsevne meget vel kan være ophørt inden for ethvert erhverv."

I neurologisk speciallægeerklæring af 2/12 2004 fra overlæge K.L. hedder det bl.a.:

"**Nuværende**

Patienten fik akutte rygsmerter ved en særskilt hændelse på arbejdspladsen den 17.10.02. Han skulle sammen med en kollega løfte en ca. 90 kg tung gasflaske. Det foregik på en byggeplads, hvor det var regnvejr, hvor jorden var våd. Patienten mener han gled og herunder fik han et pludseligt vrid i ryggen og akutte lavt siddende rygsmerter. Den følgende morgen var rygsmerterne væsentligt forværret, han havde svært ved at komme ud af sengen, ryggen var svært fikseret han havde smerter ned i højre ben, på forsiden af låret, indersiden af crus og ud over fodryggen. Måtte sygemelde sig, søgte egen læge, blev behandlet med smertestillende medicin og var i en periode til fysioterapeutisk behandling.

Genoptog derefter arbejde efter 3 måneder, men kunne ikke klare det sædvanlige arbejde på arbejdspladsen. Blev sat til mindre rygbelastende arbejde. Oplevede imidlertid i tiltagende grad, at han ikke kunne klare arbejdet, da han fik tiltagende rygsmerter og smerter i højre ben. Måtte derfor november 2003 atter sygemelde sig har siden ikke været i arbejde. Efterfølgende undersøgt med CT-skanning af columna lumbalis, der gav mistanke om lateral prolaps med tryk på højre 4. lumbale rod. Efterfølgende maj 2004 opereret i Neurokirurgisk Afdeling, KAS G., hvor man ikke fandt prolaps, men en komprimeret rod, der blev foretaget en dekomprimeringsoperation. Patienten oplevede umiddelbar bedring efter operationen, men synes, at smerterne både ryg- og bensmerter siden er vendt tilbage og nu gennem i hvert de sidste 5 måneder har været stort set stationære.

…

Konklusion

Patienten er en … mand som i alt væsentligt for ud for ulykkestilfældet på arbejdspladsen den 17.10.02 har været rask. Siden oktober 2002 har han haft vedvarende lavt siddende rygsmerter med udstråling til højre ben. Der er foretaget dekompression af højre 4. lumbale rod med forbigående og generel usikker effekt på symptomerne. Ved klinisk neurologisk undersøgelse findes lette tegn til påvirkning af højre 4. lumbale rod i form af en afsvækket højresidig patellar-refleks og smerter i rodens forsyningsområde ved ekstension i hoften. Der findes herudover en svær lumbal fiksation og betydelig muskulær ømhed i højre paravertebral-muskulatur og højre glutealregion.

Patienten skønnes præmorbidt at have betydelig ressourcer, idet han i en lang årrække har fungeret i fuldtidsarbejde, herunder 14 år hos samme arbejdsgiver. Som han aktuelt fremtræder, vil han ikke være i stand til at påtage sig rygbelastende arbejde, men vurderet ud fra nuværende tilstand, vil man skønnes, at patienten vil være i stand til at påtage ikke rygbelastende arbejde under hensyntagende former. Omskoling, oplæring vil formentligt vanskeliggøres af patientens sprogproblemer.

Erhvervsevnen på længere sigt, må dog aktuelt skønnes usikker, idet der ikke er forsøgt træning eller rygskole efter operationen, og det er planlagt til nærmeste fremtid. Endelig

vurdering af patientens erhvervsevne vil derfor næppe realistisk være mulig før de nævnte behandlingstiltag er forsøgt."

Det varige mén efter ulykken den 17/10 2002 blev af Arbejdsskadestyrelsen fastsat til 15 %, og erhvervsevnetabet blev ifølge det af klageren oplyste fastsat til 65 %.

På baggrund af de modtagne oplysninger bevilgede selskabet børnepension med virkning fra den 4/10 2004. Selskabet afviste derimod at yde bidragsfritagelse og udbetale invalidepension/-sum, idet klagerens generelle erhvervsevne ikke fandtes nedsat i dækningsberettigende grad inden den 28/2 2003, hvor pensionsordningen blev omskrevet til fripolice.

Klageren var utilfreds med afgørelsen, hvorfor sagen blev indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin repræsentant nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med to tredjedele, og at han derfor er berettiget til bidragsfritagelse og udbetaling. Endvidere har repræsentanten i den til nævnet fremsendte klage gjort gældende, at selskabet ikke burde have ladet klageren overgå til hvilende medlemskab, når "det for enhver stod lysende klart, at der var tale om en alvorlig arbejdsskade".

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 7/6 2007 til nævnet bl.a. anført:

"Vi fastholder at O.C. ikke har ret til invalidesum, invalidepension eller bidragsfritagelse, da der ikke er dokumentation for, at han varigt havde mistet 1/2 eller 2/3 af sin generelle erhvervsevne inden hans dækning ved invaliditet - bortset fra den reducerede børnepension - den 28. februar 2003 bortfaldt pga. overgang til hvilende medlemskab (fripolice), jf. bilag … og forsikringsbetingelsernes § 7 og 8.

…

Vi bemærker, at det i speciallægeerklæringen fra K.R. fejlagtigt er anført (bilag …), at det var i efteråret 2002 O.C. igen blev sygemeldt, men set i sammenhæng med den øvrige beskrivelse må det rettelig være efteråret 2003, der er tale om.

…

Til støtte for vores afgørelse gøres gældende

<u>Overgang til hvilende medlemskab</u>

…

- Som det fremgår af ansøgningen om helbredsbetingede ydelser (bilag …), har O.C. søgt om helbredsbetingede ydelser den 9. maj 2005, dvs. mere end 2 år efter overgangen til hvilende medlemskab

- O.C. har ikke forud for sin ansøgning om helbredsbetingede ydelser kontaktet Industriens Pension og oplyst, at han have været udsat for en arbejdsskade. Vi har derfor ikke haft mulighed for at vide, om der evt. var behov for at yde en særlig rådgivning til O.C. i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab, og er ikke enige med H.N. i, at det måtte stå lysende klart, at der var tale om en alvorlig arbejdsskade

- Allerede med brevet udsendt i april 2002 (bilag …) gjorde vi O.C. opmærksom på, at selv kunne opretholde sine dækninger efter udløbet af perioden med bidragsfri dækning. l det brev vi sendte til O.C. i februar 2003 (bilag …) står der på forsiden, at nogle af hans dækninger ville falde bort, mens andre ville blive nedsat i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab. På forsiden er der igen redegjort for, hvordan O.C. selv kunne opretholde dækningen. Af det vedlagte pensionsbevis fremgår det, at eneste dækning ved invaliditet efter overgangen til hvilende medlemskab ville være en børnepension

- Derfor er overgangen til hvilende medlemskab sket med hjemmel i forsikringsbetingelserne, og Industriens Pension har ydet en tilstrækkelig rådgivning til O.C. i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab. Vi henviser i den forbindelse til kendelsen i 69.387 (bilag …) hvor Nævnet vurderede, at rådgivningen til medlemmerne i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab er behørig

<u>Ret til invalidepension og bidragsfritagelse</u>

- O.C. er overgået til hvilende medlemskab den 28. februar 2003, jf. forsikringsbetingelsernes § 6, stk. 1, bilag … og redegørelsen ovenfor. Dækningen i form af invalidepension og bidragsfritagelse bortfaldt ved overgangen til hvilende medlemskab, jf. bilag …, og det er derfor en betingelse for at opnå ret til disse ydelser, at forsikringsbegivenheden var indtruffet inden den 28. februar 2003

- Ifølge forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 1, indtræder retten til invalidepension og bidragsfritagelse, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne. Iflg. § 8, stk. 1, indtræder retten til invalidesum, når den forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen af den fulde erhvervsevne

- En persons erhvervsevne kan pr. definition ikke være varigt nedsat med hverken halvdelen eller 2/3 af den fulde erhvervsevne, så længe vedkommende er i stand til at passe et fuldtidsjob på normale vilkår

- Som det fremgår af bilag … har vi vurderet, at der først med erklæringen af 4. oktober 2004 fra speciallæge K.R. (bilag …) er dokumentation for, O.C.' generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst 2/3 af helbredsmæssige årsager, idet vi har valgt ikke at lægge vægt på den lægelige optimisme der er givet udtryk for, i erklæringen af 2. december 2004 fra speciallæge K.L. (bilag …)

- Der er ikke forud for erklæringen fra K.R. nogen dokumentation for, at tilstanden er varig og uden muligheder for en helbredende behandling, og dermed heller ikke nogen lægelig dokumentation for, at forsikringsbegivenheden forud for dette tidspunkt var indtruffet, jf. forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1

- Det fremgår af oplysningerne i de 2 speciallægeerklæringer (bilag …), at O.C. arbejdede i et ikke rygbelastende arbejde fra slutningen af januar 2003 (3 måneder efter ulykken) og frem til efteråret 2003

- O.C. har altså været i stand til at passe et ikke rygbelastende arbejde på normale vilkår i mere end et halvt år efter forsikringstiden sluttede. Også af den grund kan O.C. ikke have opfyldt betingelserne for at få ret til invalidepension og bidragsfritagelse senest den 28. februar 2003

- Vi bemærker, at vi ikke har modtaget dokumentation for, at O.C. har fået erstatning for et erhvervsevnetab på 65 %. I brev af 18. januar 2005 (bilag …) skriver styrelsen, at O.C.' erhvervsmæssige situation ikke er afklaret. Det støtter vores påstand om, at tilstanden ikke var stationær inden den 28. februar 2003. Vi skal dog påpege, at definitionen af invaliditet efter arbejdsskadesikringsloven ikke svarer til definitionen i forsikringsbetingelserne i Industriens Pension."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 6 Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse**
Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning) dog ikke udover den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi, medmindre andet aftales, jf. stk. 2 og 4. Efter udløb af perioden med bidragsfri dækning overgår forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales, jf. stk. 2. …

§ 8 Invalidesum
Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidesum indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet ved de fremsendte skrivelser i april 2002 og februar 2003 på behørig vis har orienteret klageren om konsekvenserne af overgang til hvilende medlemskab.

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad før overgangen til hvilende medlemskab pr. 28/2 2003. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

Herefter, og idet det af klagerens repræsentant i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand